

Dijitalleşen Dünyada: Kripto Paralar

Şubat, 2018

BESFiW

Blockchain Nedir?

Kripto para kavramını anlayabilmek için ilk önce blockchain teknolojisinden bahsetmek gerekmektedir. Günümüzde internet dünyasında birçok alanda veri transferi gerçekleştirilebilmektedir (haberleşme, multimedya, web arayüzü vb.) Blockchain teknolojisi ise, bu verilerin haricinde değer biçtiğimiz varlıkları da transfer etmemizi sağlayan dağıtık bir veritabanıdır, yani merkezi bir sunucunun veya güvenilir bir otoritenin kaldırılmasına olanak sağlayarak, merkezi güvenin internet ortamında dağıtılmasını sağlamaktadır.

Bu yönden bakarsak Blockchain teknolojisinin kullanım alanı sadece kripto paralarla sınırlı değildir ve gelecekte kullanım alanının daha da genişlemesi beklenmektedir. Blockchainin kullanılmaya başlandığı veya etkilemesi beklenen alanların başında para transferleri, bankacılık, siber güvenlik, sigortacılık, değerli belgelerin yaratılması ve saklanması, e-ticaret ve ödemeler, hisse senetleri ve borsalar, kişiden kişiye borçlanma ve dağıtık yapılı kredi sistemleri, bağış sistemleri ve mikro ödemeler, e-noter, bulut bilişim ve güvenli bulut depolama gelmektedir.

Kripto Paralar

Kripto para en basit tanımı ile sadece internet aracılığı ile kullanılabilen, herhangi bir merkezi otoriteye bağlı olmayan, dijital para birimi anlamına gelmektedir. Kişi veya kurumlar kripto para birimleri ile harcama yapabilmekte ve para kabul edebilmektedir. Piyasada **1000'**den fazla kripto para çeşidi yer almaktadır.

Bu paraların en bilinenleri; Bitcoin, Ethereum, Ripple ve Litecoin'dir. Bitcoin ise hem ortaya ilk çıkan hem de adından en çok söz ettiren kripto paradır. Bitcoin 21 milyon adet ile sınırlı olarak oluşturulmuştur. Yeni Bitcoinlerin dolaşıma girebilmesi için 16 haneli bir şifreyi çözmek gerekmektedir. Bu şifreyi çözmek oldukça profesyonel bilgi ve teknik donanıma sahip olmayı gerektirmektedir. Şifreyi çözen kişi 12,5 adet Bitcoin kazanmaktadır. Bitcoin sistemini kullanarak ödeme ya da bir işlem yapmak isteyen fakat şifre ile uğraşmak istemeyenler Bitcoin satan internet sitelerinden para karşılığı satın alabilmektedirler. Gerçekleşen işlemlerde kullanılan Bitcoin kuru diğer para birimlerinde olduğu gibi piyasada oluşan arz ve talebe göre belirlenmektedir.

Kripto Paraların Klasik Para Birimlerinden Farkları

Kripto paraların klasik para birimlerinden en büyük farkı sanal olmasıdır yani bu para birimleri TL, Dolar ya da Euro gibi basılmış halde fiziksel olarak bulunmamaktadır. İkinci en büyük farkı ise herhangi bir merkezi otoriteye bağlı olmamalarıdır. Kripto paraların kağıt paralar gibi devlet itibarından kaynaklanan bir değeri bulunmamaktadır. Değeri, kullanıcılarının onu bir yatırım aracı olarak kabul etmelerinden kaynaklanmaktadır. Bu değer, diğer para birimlerinde ve emtia ürünlerde olduğu gibi, piyasada anlık oluşan arz ve talep şartlarına göre belirlenmektedir. Herhangi bir ülkenin merkez bankasına bağlı olmadıkları için hiçbir ülkenin ekonomik durumundan ve verilerinden etkilenmemektedirler. Kripto paraların kime ait olduğu bilinmediği ve merkezi bir otorite tarafından denetlenmediği için bu para birimleri ile açılmış hesaplara el konulması veya dondurulması gibi bir durum şu an için söz konusu değildir. Fakat denetlenebilir olması halinde bu durum değişiklik gösterebilir.

Bitcoin ve Diğer Kripto Paraların Ekonomiye Etkileri

2008 yılında ilk kez duyduğumuz Bitcoin, kağıt paranın aksine sınırlı sayıda üretimi olduğu için her geçen yıl daha da değerlenmiştir. Fakat diğer kripto paraların arzının sınırlı olma zorunluluğu yoktur.

Kripto paraların ekonomiye etkisini iki senaryoya göre ele alabiliriz. Sistem şu an denetlenmemektedir.

İlk senaryoda denetlenmesi mümkün kılınırsa birçok açıdan fayda sağlayabileceği öngörülmektedir. Günümüzde gerçekleşen bir önemli konu ise ABD’de vadeli piyasada işlem görmeye başlayan Bitcoin bu ilk senaryonun gerçekleşmesi halinde yatırım aracı olma yönünde de ilerleyebilir. Bunun dışında şirketler gerekli durumlarda ya da kriz anlarında kendi kripto paralarını üretebilirler ve bu durumu kendileri için bir faydaya çevirebilirler.

Diğer senaryo ise şu anki durumda kripto paralara yönelik en büyük tehlike, bu paraların kullanımının kara para işlemlerine açık olması, dolayısı ile devletler tarafından yasaklanması, kripto paraların bir anda çok büyük değer kayıpları yaşamasına hatta değersiz kalabilmesine yol açabilir. Olası bir başka senaryo ise yüksek volatilitelere sahip olmalarından dolayı likidite sorunu yaşanması halinde yine bir anda çok büyük değer kayıpları yaşamasına hatta değersiz kalabilirler.

Ülkelerin ve Otoritelerin Bitcoin Hakkındaki Görüşleri

Yakın zamanda FED, kontrol ve risk yönetiminin hayati önem taşıdığını ve Bitcoin teknolojisinin teknik eksiklikleri olduğunu belirtirken aynı zamanda vadeli piyasada işlem görmeye başlamıştır.

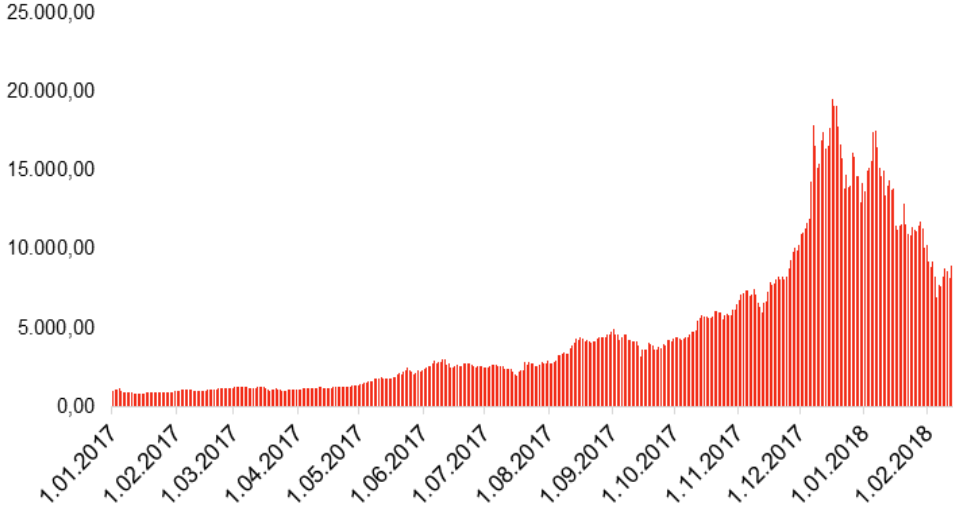

Çin Halk Bankası dijital paralar için şartların olgunlaştığını söylerken sonrasında daha temkinli bir yaklaşım sergilemiştir. Birleşik Krallık ise potansiyel bir devrim olabileceği görüşündedir. Hollanda 2 sene önce kendi kripto parasını tedavüle koymuş, Blockchain teknolojisinin karmaşık finansal işlemlere 'doğal şekilde uygulanabilir' olduğunu açıklamıştır.

AMB tarafından lale çılgınlığına, Rusya tarafından saadet zincirine, Almanya tarafından ise eğlence kurgusuna benzetilmiştir. Türkiye 'de ise otoriteler tarafından önemli bir unsur olduğuna değinilmiş ve olası durumlarda Bitcoin ve diğer kripto paraları "para olarak mı kabul etmeliyiz yoksa menkul değer olarak mı" şeklinde bir konu gündeme gelmiştir.

Bitcoin ve Diğer Önemli Kripto Paraların Teknik Açidan Finansal Görünümleri

BTC/USD

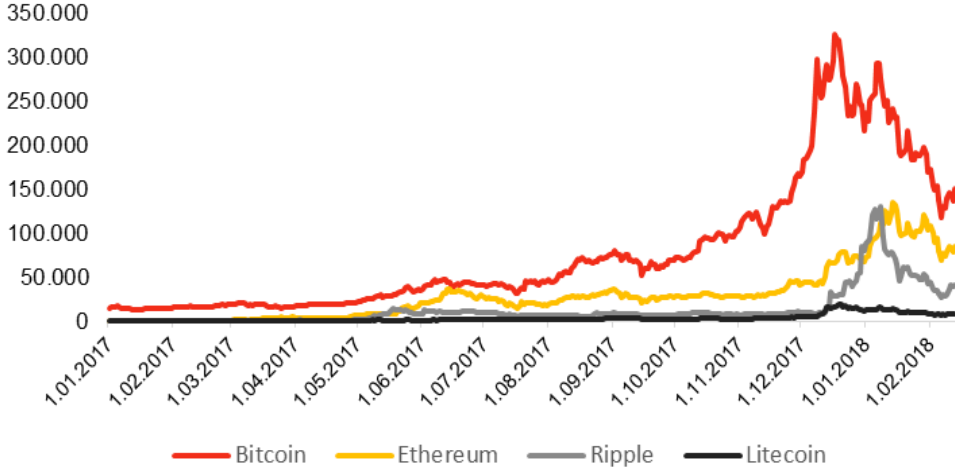
Yukarıdaki grafikte 2017 yılından günümüze kadar olan BTC/USD fiyat hareketlerini görmekteyiz.

Bitcoin büyüme performansı ile zaten boğa piyasasına (yukarı yönlü piyasa) girmeyi başarmıştır fakat 2017 Kasım ayı sonrası sert bir yükseliş trendinin içine girmiştir. 17 Aralık 2017 tarihinde neredeyse 20.000 USD sınırına yaklaşarak yeni bir zirve yaptıktan sonra aynı hızla Aralık ayı sonunda 13.000 USD seviyelerine gerilemiştir. Ocak ayındaki performansına baktığımızda ise tekrar 17.000 USD seviyelerine çıkıp 15.000 USD seviyelerine düşmüştür.

Ocak ayının ortasından sonra yükseldiği hız ile düşen Bitcoin kademeli olarak ilk önce 11.000 USD sonra 9.000 USD en son da 8.000 USD seviyelerine kadar düşmüştür.

Bitcoin ve Diğer Önemli Kripto Paraların Teknik Açından Finansal Görünümleri

Önemli Kripto Paraların Piyasa Değerleri
(Mio USD)

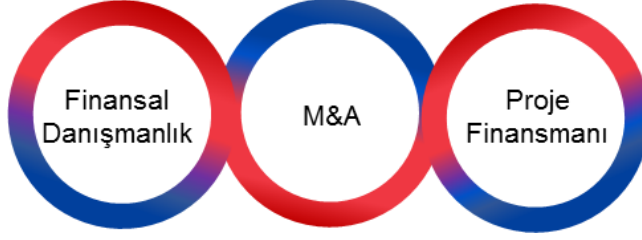
Son olarak Blockchain teknolojisi belki de gelecekte internetten sonra en büyük ikinci devrim olarak kabul görecektir.

Yazının başında da bahsettiğimiz gibi Blockchain teknolojisini sadece kripto paralarla sınırlandırmak çok doğru olmayacaktır. Kripto paraları daha iyi özümsemek için ise Blockchain teknolojisini daha iyi anlamamız gerekmektedir.

Bitcoin'in şu an için asıl amacının, bir yatırım aracı olmaktan ziyade " global bir ödeme sistemi " kurmak olduğunu da unutmamak gerekmektedir.

BESFIN

Business Finance

Elif Pınar Yaktıyol

Kurumsal Finans Analisti

pinar.yaktiyol@besfin.com

Besfin Finansal Hizmetler Danışmanlık ve Tic. A.Ş.

Tel: +90 212 609 83 50

Faks: +90 212 609 83 49

Eclipse Business Maslak

Akasya Sokak C Blok No:13

Sarıyer/İstanbul

www.besfin.com

Bu çalışma, Besfin tarafından özel olarak hazırlanmıştır. Çalışmanın içeriği Besfin'in bilgisi dışında kopyalanıp yayınlanamaz. Çalışmanın kapsadığı görüşler ve yorumlar genel kabul görmüş teorik yaklaşımlar olup, gerçekleştirmeleri koşullara bağlıdır. Çalışmanın içeriğinin Besfin bilgisi dışında direkt kullanımından doğacak olan zararlardan Besfin ve çalışanları sorumlu tutulamaz.

©2017 Besfin Finansal Hizmetler Danışmanlık ve Tic. A.Ş.

Besfin Finansal Hizmetler Danışmanlık ve Tic. A.Ş Uluslararası Proje Finansman Birliği (IPFA) üyesidir.